

Årsrapport 2024

Uloba – Independent Living Norge SA

Kortversjon

Uloba i Samfunnet

I 2024 var det liten politisk og strukturell utvikling i kampen for Borgerstyrt personlig assistanse (BPA) som likestillingsverktøy. BPA er fortsatt regulert gjennom helse- og omsorgslovgivningen, og kommunene definerer BPA etter egne prinsipper. Uloba fortsatte kampen for BPA som likestillingsverktøy og arbeidet for å få ordningen over i statlig forvaltning og regulert i en egen BPA-lov, forankret i CRPD.

Uloba fortsatte arbeidet for å gjøre FN-konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter (CRPD) til en del av norsk lov og mener den må innlemmes i menneskerettsloven. Organisasjonen deltok i politiske prosesser gjennom høringer, høringssvar og dialog med politikere, og hadde direkte kontakt med kommunene for å sikre at de forvalter BPA i tråd med likestilling og selvbestemmelse, med flere positive resultater.

Uloba fremmet forslaget om en ny lov om BPA etter at BPA-utvalget leverte sin offentlige utredning, NOU 2021:11 Selvstyrt er velstyrt i 2021. Det opprinnelige forslaget hadde ikke støtte hos flertallet av utvalget, så funksjonshemmedes representanter laget et eget lovforslag.

Det nordiske og internasjonale samarbeidet Uloba er en del av, ble ytterligere styrket i 2024 gjennom deltagelse i ENILs arrangementer og kampanjer, et nordisk kompetansesenter for BPA, og samarbeid på tvers av organisasjoner og landegrenser.

I 2024 ble det tydelig at synet på funksjonshemmede i samfunnet er i ferd med å forverres, noe som gjør kampen for likestilling enda viktigere. Uloba fortsetter å dra nytte av prosjektet «Empowerment med beslutningsstøtte» for å fremme likestilling for alle funksjonshemmede. Rapporten tydeliggjør behovet for et alternativ til vergemål, en systematisert og lovregulert form for støtte til å ta valg i livet.

2024 var også et positivt år for Ulobas administrasjon. Uloba lanserte Worksoft, et nytt digitalt arbeidslederverktøy for timeregistrering og planlegging. Organisasjonen har dermed styrket kompetansen og tryggheten blant medlemmer og arbeidsledere gjennom kurs, rådgivning og økt tilstedeværelse. Uloba har vist styrke i å tilrettelegge for BPA og ser frem til videre utvikling.

Informasjon om virksomheten

Uloba hadde 1981 medlemmer i 2024, hvorav 1248 var aktive. 990 medlemmer hadde BPA-vedtak fordelt på 198 kommuner. Administrasjonen besto av 112,6 årsverk, og assistansesamvirket hadde 1372 årsverk for assistenter. Totalt mottok 6441 personer lønn og feriepenger.

115 arbeidsledere gjennomførte første del av én-til-én-opplæringen, og 77 fullførte arbeidslederkurs.

Medlemsrådet

Medlemsrådet diskuterte Ulobas mål om å være den foretrukne BPA-tilretteleggeren, prosjekt Fønix, og arbeidslederverktøyet Worksoft.

IT

IT-avdelingen fortsatte arbeidet med digitalisering og utvikling av nye tjenester. Prosjekt Fønix førte til store forbedringer i arbeidsplanlegging og timeregistrering. Prosjekt Ny digital plattform ble delvis satt på pause, men gjenopptas i 2025. Uloba håndterte et løsepengeangrep i mai 2024.

Styre og datterselskaper

Ulobas styre ledes av konstituert styreleder Knut Flaaum og nestleder Lars Rovik Ødegård. Datterselskapene inkluderer Freedom Express AS, Assistanse Eiendom AS, Assistanse Nye Eiendommer AS, og Uloba AS.

HMS

50 prosent av administrativt ansatte er funksjonshemmede. Sykefraværet var 7,44 prosent blant assistenter og 10,5 prosent blant administrativt ansatte. Det ble registrert 32 avvik og ni kritikkverdige forhold. Uloba har ti verneombud.

Medier og markedsføring

Ulobas kommunikasjonsteam, Mediehuset, håndterte intern og ekstern kommunikasjon. I 2024 ble Uloba nevnt i 45 nyhetsoppslag og kjørte 25 digitale annonsekampanjer. Kampanjen om Independent Living-festivalen var størst. Et nytt markedsteam for BPA ble etablert i 2023 og jobbet strategisk med innhold og markedsføring i 2024.

Politisk utvikling og aktivitet

I 2024 har Uloba vært involvert i flere aktiviteter og prosjekter som har bidratt til både organisatorisk og politisk utvikling:

Kartlegging og undersøkelser

- Tilstandskartleggingen: En årlig nettbasert spørreundersøkelse blant medlemmer og arbeidsledere. 396 personer deltok i 2024. Resultatene ble brukt i Ulobas politiske arbeid og til å utvikle organisasjonens politikkdokument.
- Assistentundersøkelsen: En årlig undersøkelse rettet mot assistenter. 26 prosent av de nesten 7000 inviterte assistentene svarte i 2024. Resultatene ble brukt til å forbedre arbeidsvilkårene og Uloba som arbeidsgiver.

Kompetanseutvikling og systemmodernisering

- Spydspissprogrammet: Et kompetanseutviklingsprogram for administrativt ansatte. Tre kull hadde fullført programmet i 2024.
- Fønix-prosjektet: Modernisering av Ulobas arbeidsplanleggings- og timeregistreringssystemer. Worksoft ble implementert i 2024, noe som forbedret arbeidslederhverdagen og ressursutnyttelsen i organisasjonen.

Politiske aktiviteter i 2024

- Den europeiske Independent Living-dagen: Uloba markerte dagen med fotoprosjektet «Velg livet» på Rådhusplassen i Oslo.
- Independent Living-festivalen: Feiret funksjonshemmedes rett til et selvstendig liv med seminaret Likestillingsbrølet, Stolthetsparaden, og festen Stolt natt. Den største Stolthetsparaden noen gang ble arrangert i Oslo, med over 660 mennesker, 34 lag og foreninger, og 20 organisasjoner. Over 100 deltok fysisk på Likestillingsbrølet, og over dobbelt så mange fulgte arrangementet digitalt.
- Freedom Drive: Deltakelse i Brussel, ENILs største kampanje, for å kreve tilbake funksjonshemmedes rettigheter.
- Skansgårdforelesningen: Presentasjon av «Tilstandskartleggingen 2024» og diskusjoner om fremtidens BPA-politikk. 70 deltok fysisk og 240 deltok digitalt.
- FNs internasjonale dag for funksjonshemmede, 3. desember: Demonstrasjon foran Stortinget for å kreve at CRPD blir inkorporert i norsk menneskerettslov.

Aktivitetene har vært viktige for å fremme funksjonshemmedes rettigheter og videreutvikle Uloba som organisasjon.

Innhold

Kortversjon	2
Uloba i Samfunnet	2
Informasjon om virksomheten	3
Politisk utvikling og aktivitet	4
1. BPA som helhetlig assistanseverktøy	8
1.1 Året som var, ved generalsekretær Vibeke Marøy Melstrøm	8
1.2 Uloba som tilrettelegger	10
1.3 Politisk arbeid	11
2. Informasjon om virksomheten	13
2.1 Utviklingen i Uloba	13
2.2 HMS i Uloba	13
2.3 Ulobas Medlemsråd 2024	14
2.4 IT og digitalisering i Uloba	15
2.4.1 Prosjekt Ny digital plattform	15
2.4.2 Digitalisering	15
2.4.3 Prosjekt Fønix og verktøyet Worksoft	16
2.4.4 Cybersikkerhet	16
2.5 Ulobas datterselskaper	16
2.5.1 Freedom Express AS	16
2.5.2 Assistanse Eiendom AS	17
2.5.3 Assistanse Nye Eiendommer AS	17
2.5.4 Uloba AS	18
2.5.5 Independent Living Norge AS	18
2.6 Styret i Uloba	18
2.7 Uloba i Mediene	18
2.8 Nytt markedsteam for BPA	19

3. Politisk utvikling og aktiviteter	22
3.1 Tilstandskartleggingen	22
3.2 Assistentundersøkelsen	22
3.3 Ulobas spydspissprogram	23
3.4 Fønix	23
4. Politisk påvirkning	26
4.1 Empowerment med beslutningsstøtte	26
4.2 Nytt lovforslag om BPA	26
4.3 Inkorporering av FN-konvensjonen for funksjonshemmedes menneskerettigheter (CRPD)	27
4.4 Konsesjoner og konsesjonsarbeid	28
4.5 Internasjonalt arbeid	28
4.6 Høringer	30
5. Politiske aktiviteter gjennom året	32
5.1 Den europeiske Independent Living-dagen, 5. mai	32
5.2 Independent Living-festivalen 2024	32
5.2.1 Likestillingsbrølet	32
5.2.2 Stolthetsparaden	33
5.2.3 Stolt natt	33
5.3 Stolthetsprisen	33
5.4 Freedom Drive	34
5.5 Skansgård-forelesningen	34
5.6 Den internasjonale FN-dagen for funksjonshemmede, 3. desember	35
5.7 Kontraktskommuner i Uloba	37

1. BPA som helhetlig assistanseverktøy

1.1 Året som var, ved generalsekretær Vibeke Marøy Melstrøm

I 2024 fortsatte vårt arbeid i kampen for Borgerstyrt Personlig Assistanse (BPA) som et helhetlig verktøy for selvbestemmelse og likestilling. Et likestillingsverktøy slik det var tenkt da Uloba utviklet det i 1990-årene – av og for funksjonshemmede og i tråd med Independent Living-bevegelsens ideologi. Dessverre ble 2024 et år med få reelle strukturelle og politiske endringer fra de norske myndighetenes side. Både når det gjelder BPA og det nødvendige skiftet i synet på oss funksjonshemmede.

BPA er fortsatt regulert gjennom helse- og omsorgslovgivningen, og assistansen vår forvaltes som en kommunal helse- og omsorgstjeneste. Det innebærer at kommunene fortsatt sitter på makten til å bestemme over våre liv: hvor mye assistanse den enkelte skal få, hva assistansen kan brukes til og hvor og når assistansen skal gis. Kommunene bestemmer selv hva slags tjenester de skal legge inn i en BPA-ordning og hvilke krav som må stilles for at tjenesten skal være forsvarlig. Det gjør de ut fra et medisinsk perspektiv, noe dagens lowerk åpner for.

Denne problemstillingen skulle den offentlige utredningen NOU 2021:11 Selvstyrt er velstyrt, bidra til å løse. Utredningen ble levert til daværende Helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol i desember 2021. Jeg satt selv i utvalget som arbeidet frem rapporten, nedsatt av Solberg-regjeringen i 2019. Utvalget kom ikke til enighet, og representantene for funksjonshemmedes organisasjoner tok dissens. Vi laget derfor et eget forslag om en lov om BPA og en BPA-ordning som ideelt sett forvaltes av staten.

Tre år senere er NOU-en og vårt arbeid lagt i en skuff. Regjeringen Støre har ikke prioritert de nødvendige endringene i BPA-ordningen i 2024. Arbeidet med inkorporeringen av FN-konvensjonen for funksjonshemmedes rettigheter (CRPD) har gått sin gang, men er heller ikke ferdig. Uteblir disse prioriteringene også i 2025, har regjeringen brutt løftene de gav da de overtok regjeringsmandatet høsten 2021.

Jeg tror ikke på en umiddelbar revolusjon når CRPD er blitt en del av norsk lov. Men den vil være et viktig verktøy og en milepæl. Da vil vi på sikt kunne se synlige konsekvenser og reelle endringer. Vi vil fortsette å arbeide for å ta menneskerettighetskonvensjonen i bruk og bygge opp kompetansen blant arbeidsledere, medlemmer og administrativt ansatte.

Begrensningene det kommunale selvstyret legger på våre liv, gjør det helt avgjørende å fortsette kampen for å få BPA ut av kommunal forvaltning. Ordningen må opp til staten og over i eget lovverk forankret i CRPD.

Vi trenger et assistanseverktøy som gir oss reell, praktisk mulighet til å velge hvilket liv vi ønsker å leve. En mulighet til å realisere rettighetene som er nedfelt i FN-konvensjonen. Først da får vi funksjonshemmede, og alle de 990 arbeidslederne i Uloba, reell frihet og reell selvbestemmelse. Først da er vi på riktig vei mot likestilling.

I 2024 så vi også antydninger til tilbakegang i synet på funksjonshemmede i det norske samfunnet. Med dyrtid, økende konfliktnivå i verden og en vanskelig økonomisk situasjon for kommunene, rammes de svakest stilte gruppene hardest. Vi ble på Dagsrevyen 17. november omtalt som en yngrebølge av ressurskrevende brukere, en byrde for det moderne samfunnet. Arbeidet med å jobbe for et paradigmeskifte, for at vi funksjonshemmede skal ses på som hele mennesker med de samme rettighetene som andre, er derfor viktigere enn noen gang.

Vi svarer på disse truslene ved å være stolte, sterke og synlige og ved å håndheve Independent Living-bevegelsens slagord «Nothing about us without us». Ingenting om oss uten oss. Som en likepersonsorganisasjon er og blir arbeidsledernes og medlemmenes erfaringer vår viktigste kompetansekilde.

Prosjektet «Empowerment med Beslutningsstøtte», vår drøm om et nytt likestillingsverktøy for funksjonshemmede, ble videreført etter rapportlanseringen i 2023. Siden har det gode arbeidet med å få endret vergemålslovgivningen gitt begrensede resultater. Vi fortsetter likevel å dra nytte av erfaringene fra prosjektet og rapporten, både innad i Uloba og i det internasjonale samarbeidet med andre organisasjoner i bevegelsen.

I 2024 mistet vi også stor og viktig kompetanse. Vår styreleder Jan Kåre Stura gikk bort 29. oktober. Uloba og jeg personlig, har mistet en stadig klippe gjennom mange år. Jan Kåre var med i utviklingen av Borgerstyrt personlig assistanse helt fra starten, og skjøttet sine oppgaver med faglig integritet, dyktighet og en stoisk ro. Ikke minst var han en nær venn og støttespiller.

Bevegelsen som Uloba er en del av har også mistet mange av de europeiske grunnpilarene gjennom mange år. Adolf Ratzka, en høvding i den skandinaviske bevegelsen og Bente Skansgårds nære venn, gikk bort i 2024.

I årene som kommer blir det derfor viktig å utvikle neste generasjons Independent Living-aktivister, ta vare på og slipe våre yngre spydspisser slik at de er klare til den videre kampen for våre rettigheter. Sammen bygger vi et Uloba for fremtiden.

2024 har også brakt med seg store fremskritt for Uloba. Vi lanserte vårt nye, digitale arbeidslederverktøy, utviklet av og for dem vi er til for, nemlig funksjonshemmede med assistansebehov. Veien mot målet har vært lang. Fra utdaterte og lite fleksible løsninger, til et digitalt verktøy vi kan være stolte av, og som er kvalitetssikret gjennom harde krav til tilgjengelighet og brukervennlighet, både for arbeidsledere og assistenter. Mot slutten av 2024 kunne vi endelig slippe vår fugl fønix fri – vårt nye arbeidslederverktøy, og med det har vi lansert en enklere arbeidslederhverdag. Med det er vi også et stort og viktig skritt nærmere å være den foretrukne tilretteleggeren for BPA i Norge.

Kampen for likestilling og for BPA som likestillingsverktøy, fortsetter. Uloba er, og sammen vil vi være, en stolt, sterk og synlig spydspiss også i 2025.

1.2 Uloba som tilrettelegger

2024 har vært et positivt år for Ulobas administrasjon. I november lanserte vi Worksoft – Ulobas nye og banebrytende timeregistrerings- og planleggingsverktøy for arbeidsledere og assistenter. Omleggingen til det nye systemet har krevd langsiktig arbeid på tvers av organisasjonen gjennom hele året.

Avdelingen for personlig assistanse og kompetanseutvikling har vist seg som en velsmurt og smidig enhet. Ulobas medlemsteam har reist landet rundt for å gi informasjon om Borgerstyrt personlig assistanse (BPA). Gjennom aktiv tilstedeværelse har de styrket kunnskapen og tryggheten hos både eksisterende og nye medlemmer av Uloba.

Kurs- og kompetanseteamet har holdt hundrevis av kurs, og produsert video og podkast for å gjøre overgangen til Worksoft så smidig som mulig. Rådgiverteamene i Uloba har jobbet hardt for å bygge trygghet blant arbeidslederne i bruk av Worksoft, og samtidig fortsatt å tilby individuell oppfølging til arbeidsledere i BPA-ordninger over hele landet.

Supportsenteret og sentralbordet har i løpet av året håndtert titusenvís av henvendelser. Slik yter Uloba service til medlemmene som eier organisasjonen, vedtakseierne, arbeidslederne og assistentene. Personaladministrasjonen har også håndtert flere nyansettelser enn tidligere, samtidig som de gjennomgående har sørget for korrekt lønn til riktig tid for om lag 3500 assistenter, hver måned.

Alt dette arbeidet er utført parallelt med opplæring og innføring av timeregistreringsverktøyet Worksoft. 2024 har dermed vist Ulobas styrke som tilrettelegger for borgerstyrt personlig assistanse. Uloba ser frem til å videreutvikle vår tilrettelegging av BPA også i 2025, slik at vi kan støtte BPA-ordningene på en enda bedre måte i årene som kommer.

1.3 Politisk arbeid

Politisk påvirkningsarbeid er en sentral del av Ulobas virksomhet som Independent Living-organisasjon. Vårt mål er å sikre funksjonshemmedes selvbestemmelse og likestilling gjennom politiske prosjekter og strategisk påvirkning over tid.

I 2024 videreførte vi arbeidet for at Borgerstyrt personlig assistanse (BPA) skal være et reelt likestillingsverktøy. BPA-utvalget, som ble satt ned av Regjeringen i 2019, la fram sin utredning, NOU 11:2021 Selvstyrt er velstyrt, i desember 2021.

Funksjonshemmedes representanter i utvalget, inkludert Ulobas generalsekretær Vibeke Marøy Melstrøm, tok dissens til forslaget i utredningen, som gikk ut på å beholde BPA-ordningen der den ligger i dag, i helse- og omsorgslovet. I stedet foreslo funksjonshemmedes representanter en egen BPA-lov. Loven beskriver BPA som et likestillingsverktøy og en helhetlig assistanseordning for alle livets arenaer, forvaltet og finansiert av staten. Gjennom 2024 har Uloba drevet hardt politisk påvirkningsarbeid for å få gjennomslag blant regjeringspartiene og Stortinget.

En stor utfordring i arbeidet for reell likestilling er den kommunale forskjellsbehandlingen i BPA-ordningen. Mange kommuner forstår BPA som en måte å organisere tradisjonelle tjenester på, til tross for at BPA er ment som en egen ordning der arbeidslederen selv, eller en medarbeider, styrer assistansen. Forskning viser også at BPA er mer kostnadseffektivt enn kommunale tjenester. Uloba har sammen med andre aktører lagt press for å få kommunene til å endre kurs. Dette har ført til at flere kommuner har valgt å beholde borgerstyringen av ordningen. Det er en viktig seier for funksjonshemmedes selvbestemmelse.

Uloba vil fortsette å jobbe for at BPA blir det reelle likestillingsverktøyet det er ment å være, og for at funksjonshemmedes menneskerettigheter anerkjennes og sikres i norsk lovgivning, også i 2025.

2. Informasjon om virksomheten

2.1 Utviklingen i Uloba

Medlemmene i Uloba – Independent Living Norge SA er alle funksjonshemmede som har et assistansebehov. Vedtakseiere i samvirket er funksjonshemmede som har BPA tilrettelagt av Uloba – Independent Living Norge SA. For å vise utviklingen i vårt arbeid fra 2021 til 2022, presenterer vi tallene som følger. Tallene inkluderer arbeidsledere som leder sin egen ordning, og medarbeidsledere som leder ordningen sammen med eller på vegne av medlemmene.

Uloba – Independent Living Norge SA har i 2024:

- 990 vedtakseiere/aktive BPA-ordninger, av disse er 805 medlemmer (1110 i 2023)
- 1248 aktive medlemmer uten Ulobas BPA (1272 i 2023)
- 1981 medlemmer totalt (2023 i 2023)
- 198 kontraktskommuner (189 i 2022)
- 112,6 årsverk i administrasjonen (113 i 2023)
- 6441 personer mottok lønn og/eller feriepengar (6212 i 2023)
- 1372 årsverk for personlige assistenter (1380 i 2023)
- 115 arbeidsledere har gjennomført den første delen av en-til-en-opplæringen i Uloba (Basisopplæring 1) i løpet av 2024, (170 i 2023).
- 77 arbeidsledere som har gått på arbeidslederkurs i 2024 (114 i 2023). Dette er fordelt på 57 deltakere på trinn 1 og 20 deltakere på trinn 2.

2.2 HMS i Uloba

Som Norges eneste Independent Living-organisasjon som baserer arbeidet på likepersonsarbeid, ser Uloba på det å oppleve diskriminering som funksjonshemmet som kompetanse og erfaring. Derfor skal minst 50 prosent av administrativt ansatte være funksjonshemmede.

Uloba jobber kontinuerlig for å fremme likestilling, samtidig som vi sikrer et godt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø. Arbeidet for å sikre et godt arbeidsmiljø omfatter kontortjenester, reisevirksomhet knyttet til opplæring og holdningsskapende arbeid, samt avfallshåndtering. Organisasjonen er både sertifisert i ledelsessystem for kvalitet (ISO 9001) og ledelsessystem for miljø (ISO 14001). All intern kommunikasjon foregår elektronisk gjennom e-post, intranettsystem og Teams. Sykefraværet har hatt en liten nedgang fra 2023 og avvik og kritikkverdige forhold blir registrert og behandlet i henhold til rutine.

Verneombudene i organisasjonen samarbeider tett med bedriftshelsetjenesten for å sikre et trygt og helsefremmende arbeidsmiljø i administrasjonen. Hvert år samles det inn informasjon til det videre HMS-arbeidet gjennom HMS-runden, og Uloba jobber kontinuerlig med å øke leveringsprosenten og forbedre opplæringen innen HMS. Organisasjonen er forpliktet til å sikre et trygt og helsefremmende arbeidsmiljø samtidig som vi fremmer likestilling og samfunnsdeltakelse for funksjonshemmede.

Nøkkeltall for Ulobas HMS-arbeid i 2024:

- I 2024 var 50 prosent av ansatte i administrasjonen funksjonshemmede.
- Sykefraværet i 2024 var 7,44 prosent blant assistentene i Uloba og 10,5 prosent for administrativt ansatte.
- Det ble registrert 32 avvik og ni kritikkverdige forhold i 2024.
- Pr. januar 2025 har Uloba Independent Living Norge ti verneombud, ett hovedverneombud og ni regionale verneombud.

2.3 Ulobas Medlemsråd 2024

Medlemsrådet representerer medlemmenes stemme inn til ledelsen i Uloba. Rådets medlemmer har en avgjørende oppgave, nemlig å bidra til å styrke Uloba som medlemsorganisasjon. I denne perioden har rådet bestått av åtte medlemmer og arbeidsledere i Uloba.

Noen av sakene medlemsrådet ble kjent med og diskuterte i 2024, var:

- Gjentatte samtaler om betydningen av Ulobas mål om å være den foretrukne tilretteleggeren av BPA for funksjonshemmede med assistansebehov, med utgangspunkt i Ulobas ideologi og samfunnsoppdrag.
- Fremdriften i Prosjekt Fønix: Utviklingen av nytt digitalt og enklere arbeidslederverktøy for arbeidsledere i Uloba.
- Innspill og refleksjoner om hvordan hverdagen for arbeidslederne i Uloba kan forenkles ved å fjerne unødvendig byråkrati, regler og rutiner.
- Eget digitalt møte om dissensen til NOU 12:2021 Selvstyrt er velstyrt, fra de funksjonshemmede medlemmene i BPA-utvalget: Melstrøm, Brandvik, Fuglerud og Tobiassen.

2.4 IT og digitalisering i Uloba

IT-avdelingen i Uloba har fortsatt arbeidet med digitaliseringen i organisasjonen i 2024, både gjennom prosjekter for nye digitale tjenester og ved å forbedre de eksisterende tjenestene Uloba bruker i arbeidshverdagen.

Avdelingen jobber med å kartlegge ulike digitale behov på Ulobas felles plattformer. Målet er å forenkle og effektivisere de administrative prosessene slik at informasjonen lettere kan brukes på tvers i organisasjonen.

IT-avdelingen samarbeider tett med de øvrige avdelingene i Uloba for å forbedre systemene, slik at administrasjonen kan jobbe bedre og mer effektivt. Bedre systemer og arbeidsprosesser vil også føre til mer tilfredshet blant arbeidsledere og assistenter, og gjøre assistanseverktøyet BPA mer effektivt.

I 2024 har Ulobas digitale tjenester og utstyr fungert godt, uten store problemer.

2.4.1 Prosjekt Ny digital plattform

I 2022 lanserte Uloba nye digitale plattformer. Prosjektet skal bygge videre på de eksisterende markedsplattformene som brukes i dag, og på Ulobas nettsider.

Hensikten er å forbedre kommunikasjonen rundt, og samhandlingen med, Ulobas aktiviteter, arrangementer, nyheter og annet innhold både innad og utad. På grunn av de store og ressurskrevende leveransene i prosjekt Fønix i 2024, har prosjekt Ny digital plattform i alt vesentlig vært satt på pause.

Imidlertid har Uloba som del av Fønix-prosjektet flyttet Freedom, intranettløsningen for arbeidsledere og assistenter, over til ny plattform. Dette forenkler deler av det videre arbeidet i prosjektet.

Prosjektet gjenopptas i januar 2025.

2.4.2 Digitalisering

Digitaliseringen i Uloba har fortsatt med full kraft i 2024. Omleggingen av Ulobas digitale tjenester for tilrettelegging av personlig assistanse, prosjekt Fønix, har vært et stort løft for hele organisasjonen gjennom året.

Prosjektet har vært viktig for å modernisere Ulobas digitale systemer, spesielt for arbeidsplanlegging og timeregistrering i assistanseordningene. Fønix er det største digitaliseringsprosjektet Uloba har gjennomført til dags dato.

2.4.3 Prosjekt Fønix og verktøyet Worksoft

Den digitale delen av prosjekt Fønix ble gjennomført i perioden januar 2023 til desember 2024.

Utgangspunktet for prosjektet var et behov for en omfattende modernisering av Ulobas digitale systemer for tilrettelegging av BPA- og funksjonsassistanse.

I tillegg til systemet Worksoft har prosjekt Fønix også levert flere nye digitale tjenester. Det er også blitt utviklet en rekke interne arbeidsrutiner for tilrettelegging av personlig assistanse tilpasset våre nye digitale løsninger.

Som del av prosjektet ble det besluttet at den tidligere beregningsperioden for gjennomsnittlig arbeidstid endres fra 12-ukersperioder til kalenderfaste tertialer, altså tre firemånedersperioder per kalenderår. Se mer om bakgrunnen for prosjektet under eget punkt i rapporten.

2.4.4 Cybersikkerhet

Risikoen for angrep på virksomheters datasystemer, såkalte «cybertrusler», er fortsatt svært høy globalt. Sikkerhet mot slike trusler er derfor noe også Ulobas IT-avdeling legger stor vekt på. Til tross for vårt generelt høye sikkerhetsnivå ble Uloba utsatt for et løsepengeangrep i mai 2024. Dette angrepet var den eneste høyrisiko sikkerhetshendelsen i løpet av året.

Angrepet ble oppdaget og systemene sikret i løpet av kort tid. Etter hendelsen har IT-avdelingen iverksatt flere tiltak for å forbedre sikkerheten og beskytte systemene mot fremtidige angrep.

2.5 Ulobas datterselskaper

2.5.1 Freedom Express AS

Freedom Express AS ble stiftet 15. april 2008 og driver buss, taxi og reisebyråvirksomhet. Selskapet er opprettet for å dekke morselskapets, Uloba – Independent Living Norge SA, transportbehov med universelt utformede transportmidler. Freedom Express tilbyr også ledig busskapasitet i det kommersielle markedet til kundegrupper som organisasjoner, grupper og næringsliv. Fra 2015 har selskapet levert reisebyråttjenester både til morselskapet og til eksterne kunder. Selskapet er medlem i Reisegarantifondet (RGF), Norges Taxiforbund og Virke Reise Utland.

Freedom Express disponerer:

- Én stor buss og to minibusser, samt en personbil.
- Selskapets minibusser og personbil kjører på drosjeløype i Drammen og omegn. Selskapet har dessuten et ledig drosjeløype som kan settes i drift ved behov.
- Samtlige av kjøretøyene er universelt utformet, og de er innredet spesielt med tanke på tilgjengelighet, sikkerhet og komfort for funksjonshemmede.
- Selskapet har tre tilhengere til bagasje og utstyr. Freedom Express leier oppstillingsplass for busser og utstyr i Tangen Næringspark, Drammen.
- Pr. 1. januar 2025 er det seks ansatte i selskapet.

2.5.2 Assistanse Eiendom AS

Assistanse Eiendom ble etablert i 2002. Selskapet eier, forvalter og leier ut eiendomsmasse i Tollbugata 114 i Drammen. Uloba er en arbeidsplass for alle, og en arbeidsgiver som favoriserer funksjonshemmede ved ansettelser. Derfor stilles det spesielt store krav til universell utforming av kontorlokale, og til tilstrekkelig med parkeringsplasser til ansatte og besøkende. Gjennom over 20 år er vår erfaring at det ikke er mulig å finne lokaler i Drammensområdet som tilfredsstiller Ulobas krav til utforming. Profesjonelle utleiende vurderer det også dessverre som kommersielt lite interessant å imøtekomme kravene. Av den grunn har Uloba valgt å eie, utvikle og drifte lokalene selv gjennom sitt eget eiendomsselskap.

Assistanse Eiendom gjennomførte en utvidelse av lokalene i Tollbugata i 2023. Planleggingen startet i 2018, selve byggearbeidet ble påbegynt i 2021.

Kort om prosjektet:

- Påbygg på totalt ca. 1.500m² i tre etasjer.
- Nytt trappehus med to heiser for enklere evakuering.
- Nye kontorlokaler, møterom, garderober, toaletter, kjøkken og kantine.
- Nye tekniske rom for Uloba og REMA1000.
- Tilkobling til fjernvarme.
- Noen p-plasser under tak. Ladeplasser for elbil.
- Ny utkjøring for store kjøretøy til Tollbugata.

2.5.3 Assistanse Nye Eiendommer AS

Assistanse Nye Eiendommer ble etablert i 2009. Selskapets oppdrag er å dekke Ulobas fremtidige eiendomsbehov. Selskapet eier en tomt i umiddelbar nærhet til Gulskogen jernbanestasjon i Drammen. Tomten er utleid til BaneNor frem til 31.12 2026.

2.5.4 Uloba AS

Uloba AS er opprettet for å leie ut administrativt ansatte til Uloba – Independent Living Norge SA med tilhørende datterselskaper.

2.5.5 Independent Living Norge AS

Selskapet har ingen virksomhet. Selskapet ble stiftet for å sikre Uloba rettighetene til firmanavnet Independent Living Norge.

2.6 Styret i Uloba

Uloba – Independent Living Norge SA 2024/2025

- Fungerende styreleder: Knut Flaaum
- Nestleder: Lars Rovik Ødegård
- Styremedlem: Ann Kristin Krokan
- Styremedlem: Gunnbjørn Gulliksen
- Styremedlem: Evy Gundersen
- Styremedlem: Tore Dale
- Styremedlem: Anita Holmesland
- Styremedlem: Geir Faremo
- Styremedlem (ansattvalgt): Kristin Aarseth-Lund
- Styremedlem (ansattvalgt): Morten Andresen
- Styremedlem (ansattvalgt): Bente Kristiansen
- 1. varamedlem: Eirin Gjedrem
- 2. varamedlem: Alexander Petersen
- 1. varamedlem (ansattvalgt): Vilma Raulynaityte
- Generalsekretær: Vibeke Marøy Melstrøm
- Sekretær: Arild Eriksen

2.7 Uloba i Mediene

Gjennom året har Uloba- Independent Living Norge et stort behov for formidling av all aktivitet, politisk så vel som tjenesterettet. All kommunikasjons- og nyhetsformidling publiseres og deles på egne interne flater, på Uloba.no og via ulike sosiale medier.

Ulobas kommunikasjonsteam og redaksjon går under betegnelsen Mediehuset. Teamet produserer interne og eksterne nyheter gjennom året, og flere av disse fanges opp i det store mediebildet i Norge.

I 2024 har Mediehuset blant annet jobbet med saker om Arendalsuka, BPA i kommuner som Bodø, Trondheim og Grenlands-kommunene, regjeringens manglende vilje til å prioritere BPA og NRKs innslag på Dagsrevyen 17. november om kommunenes kostnader til såkalt «særlig ressurskrevende tjenester».

Mediehuset står for kontakten med mediene, produserer bidrag til samfunnsdebatten og driver rådgivningsarbeid internt i organisasjonen. I sosiale medier meldes og deles aktuelle nyhetssaker, både egne og andres, fortløpende gjennom året.

Mediehuset dekker også alle typer begivenheter i og utenfor Uloba. Størst i 2024 var Independent Living-festivalen i juni, Tilstandskartleggingen og Skansgårdforelesningen.

Nøkkeltall for Ulobas mediearbeid i 2024:

- I 2024 ble Uloba omtalt i 45 nyhetsoppslag.
- Det ble gjennomført totalt 25 kampanjer på Meta Ads. Kampanjene har blant annet promotert medlemsarrangementer, nytt innhold på Ulobas nettsider, samfunnsrettede og politiske kampanjer som kampanjen «Menneskerettighetene skal gjelde alle» og Independent Living-festivalen.
- Den største og mest omfattende kampanjen var for Independent Living-festivalen, som inneholdt 17 underkampanjer og 159 annonser. Her så vi en betydelig økning i visninger, rekkevidde og klikk, mer enn dobbelt så mye som i 2023.

2.8 Nytt markedsteam for BPA

I slutten av 2023 ble det etablert et markedsteam i Ulobas administrasjon – en tverrfaglig gruppe med medlemmer fra flere avdelinger i organisasjonen. Målet med teamet er å styrke Ulobas synlighet og posisjon som BPA-tilrettelegger gjennom målrettet markedsføring og strategisk kommunikasjon.

I løpet av 2024 har markedsteamet blitt en viktig aktør i arbeidet med å nå ut til både eksisterende og potensielle arbeidsledere og vedtakseiere, samt kommuner. Teamet har særlig fokusert på Ulobas digitale plattformer, men har også sørget for at Uloba har vært representert på ulike arrangementer i regi av målgruppa. Teamet har styrket Ulobas tilstedeværelse og formidlet budskapet om likestilling, selvbestemmelse og mulighetene BPA gir.

Gjennom året har teamet utviklet en digital strategi med økt bruk av sosiale medier, målrettede kampanjer og forbedret innholdsproduksjon. Strategien har hatt som mål å bidra til større engasjement og bredere rekkevidde for Ulobas budskap som BPA-tilrettelegger. I tillegg har markedsteamet jobbet med å videreutvikle markedsføringsmateriell og styrket intern opplæring for å sikre en enhetlig og tydelig formidling av Ulobas rolle og verdier.

Markedsteamets arbeid i 2024 utgjør et godt grunnlag for videre synlighet og posisjonering.

Oslo Kongressenter

Oslo Kongressenter
MULIGHETENES ARENA

3. Politisk utvikling og aktiviteter

3.1 Tilstandskartleggingen

Uloba gjennomfører årlig en nettbasert spørreundersøkelse rettet mot medlemmer og andre som har Ulobas BPA. I tilstandskartleggingen inngår blant annet spørsmål om levekår, deltakelse i samfunnet, psykososial helse og hvilken betydning personlig assistanse har for den enkelte. Vi dokumenterer også hvordan kommunene og statsforvalterne forvalter BPA-ordningen.

396 funksjonshemmede med assistansebehov svarte på Tilstandskartleggingen 2024.

Rapporten "Tilstandskartleggingen 2024. Kort oppsummering av Ulobas spørreundersøkelse" ble sendt ut til styret, medlemmene og administrativt ansatte i forkant av årsmøtet i juni 2024. Rapporten ble så brukt i arbeidet med å lage Ulobas politikkdokument for 2024-2025.

Den mer omfattende rapporten "Tilstandskartleggingen 2024. Status for BPA", ble offentliggjort og presentert på Skansgård-forelesningen 17. oktober. Funn fra rapportene ble som foregående år brukt i Ulobas dialog med forskere og journalister, og i det politiske påvirkningsarbeidet.

3.2 Assistentundersøkelsen

Assistentundersøkelsen er en nettbasert spørreundersøkelse rettet mot alle som er registrert som aktive personlige assistenter i Uloba. Assistentene jobber i BPA-ordninger og/eller funksjonsassistanse-ordninger.

Ulobas administrasjon gjennomfører denne medarbeiderundersøkelsen for å undersøke om assistentenes arbeidssituasjon er i tråd med arbeidsmiljøloven og tilhørende forskrifter, tariffavtalene, Ulobas rutiner og assistenthåndbok. Rapporten gir et kunnskapsgrunnlag for arbeidet med tiltak for at Uloba skal kunne bli en enda bedre arbeidsgiver.

Rapporten «Assistentundersøkelsen 2024. På rett vei» ble brukt av Arbeidsmiljøutvalget og i administrasjonens dialog med verneombudene og andre personlige assistenter ansatt i Uloba, arbeidsledere for assistanseordninger i Uloba, Fagforbundet, Virke, Nav Hjelpemiddelsentral og kommunene.

I 2024 svarte 26 prosent, 1700 av de 6518 assistentene som ble tilsendt invitasjon, på assistentundersøkelsen.

3.3 Ulobas spydspissprogram

Ulobas Spydspissprogram er et helhetlig og systematisk kompetanseutviklingsprogram for administrativt ansatte og ble startet opp i 2022. Programmet skal gi kunnskap og innsikt om Ulobas ideologi og politikk. For å kunne være en politisk spydspiss, er det helt essensielt å sikre at vi har medarbeidere med tydelig politisk forankring og dyptgående forståelse for hva det vil si å være diskriminert, og for hva som ligger i likestilling både som teoretisk begrep og som realitet.

Målet med Spydspissprogrammet er dermed å heve den politiske forståelsen og kompetansen i organisasjonen, slik at talenter på sikt kan tre inn i sentrale roller og lederposisjoner i Uloba. Gjennom målrettet kompetanseutvikling sikrer vi at ideologi og politikk ikke vannes ut og dør, og at vi legger til rette for at flere - og ikke minst også yngre - medarbeidere blir godt skolert i Independent Living-ideologien og den sosiale forståelsen av funksjonshemming.

Status for Ulobas spydspissprogram i 2024:

- Ett kull gjennomførte de to siste programmodulene i Spydspissprogrammet våren 2024.
- I alt tre kull har fullført programmet.
- Programmet har i gjennomsnitt hatt 14 deltagere pr. år.
- Programmet består av fire programmoduler som berikes med et omfattende pensum og noen av landets mest erfarne og kunnskapsrike personer på de aktuelle temaene.

3.4 Fønix

Fønix-prosjektet ble igangsatt for å modernisere Ulobas arbeidsplanleggings- og timeregistreringssystemer og slik gi arbeidsledere og assistenter en enklere arbeidshverdag. De tidligere løsningene hadde foreldet teknologi, uegnede arbeidsflater og kompliserte og utdaterte støttesystemer for administrativ bruk. Målet har vært en enkel tjeneste som kan erstatte alle disse systemene.

Prosjektet startet med en evaluering av flere leverandører, og en dansk leverandør ble valgt. Samarbeidet ble avsluttet høsten 2021 på grunn av interne endringer hos selskapet, og i desember 2022 inngikk Uloba avtale med det norske selskapet Worksoft. De kunne tilby en løsning som langt bedre matchet Ulobas behov.

Prosjekt Fønix ble organisert i flere delprosjekter med tydelige fokusområder:

- Universell utforming: For å sikre at systemet er tilgjengelig for alle arbeidsledere og administrativt ansatte i Uloba.
- IT-integrasjon og datavarehus: For å forenkle og effektivisere flyten mellom digitale administrative systemer. Også for å gi Ulobas administrasjon mulighet til å analysere og rapportere dataene fra BPA-tilretteleggingsprosessen.
- Tarifftilpasninger: For å sikre korrekt planlegging og lønning.
- Opplæring og kommunikasjon: For å gjøre overgangen til det nye systemet så smidig som mulig for arbeidsledere, rådgivere og assistenter.

Selv om prosjektet ble forsinket og kravene endret underveis, er sluttresultatet en vesentlig mer brukervennlig og integrert digital løsning. Det digitale verktøyet har forenklet arbeidsprosessene og forbedret ressursutnyttelsen i Uloba.

Erfaringene fra prosjektet utgjør et solid grunnlag for videre forenklinger og kontinuerlig forbedring av arbeidslederverktøyet i fremtiden. Worksoft ble lansert i november 2024.

ird-forelesning

4. Politisk påvirkning

4.1 Empowerment med beslutningsstøtte

FN konvensjonen for funksjonshemmedes rettigheter (CRPD) krever at alle land tilbyr ulike modeller for beslutningsstøtte til dem som trenger støtte til å ta valg i livet sitt. Prosjektet «Empowerment med beslutningsstøtte» startet derfor som et pilotprosjekt i 2016. Sammen med ti prosjektdeltakere utviklet og testet Uloba ut modellen Beslutningsstøtteråd, et nytt likestillingsverktøy for funksjonshemmede, med inspirasjon fra organisasjonen Vela Canada. Rapporten fra prosjektet ble lansert i juni 2023, og de ti rådene har fått jevnlig oppfølging også i 2024.

2024 har videre handlet om dialog, med interesseorganisasjoner, eksperter på menneskerettigheter og Justisdepartementet, om hva som må til for at retten til beslutningsstøtte kan bli en del av norsk lov. Justisdepartementet har imidlertid avvist behovet for ny lovgivning, og understreker at vergemål ikke kan opprettes i strid med en persons vilje eller praktiseres i strid med personens egne ønsker.

Derfor har Uloba jobbet videre med samarbeidspartnere som Norsk forbund for utviklingshemmede (NFU) og Stiftelsen Stopp Diskrimineringen, om å øke bevisstheten rundt at en modell for beslutningsstøtte skiller seg fra vergemål. Et beslutningsstøtteråd er sammensatt av personer som den enkelte eller støttepersoner oppnevner, og er en særegen ordning for å få dekket individets vilje, behov og ønsker.

I 2024 har Uloba levert høringssvar til CRPD-utvalgets høring, deltatt med tematikken på Arendalsuka, og på en konferanse i regi av Norsk nettverk for forskning om funksjonshemmede sammen med flere av rådseierne. Det er også gjennomført nettmøter og workshops med Vela Canada.

4.2 Nytt lovforslag om BPA

I desember 2021 leverte BPA-utvalget en Norsk offentlig utredning, NOU 2021:11 Selvstyrt er velstyrt, om BPA som likestillingsverktøy, og en bedre organisering av BPA for funksjonshemmede med assistansebehov. Utvalget var nedsatt av Solberg-regjeringen, og funksjonshemmedes organisasjoner var representert med fire utvalgsmedlemmer, blant dem Ulobas generalsekretær Vibeke Marøy Melstrøm.

Funksjonshemmedes representanter tok dissens, og anbefalte at BPA flyttes fra Helse- og omsorgslovgivningen over i en egen lov. Flertallet i utvalget, inkludert funksjonshemmedes representanter, gikk dessuten inn for at BPA må forvaltes og finansieres av staten.

Høsten 2024 gjennomførte Uloba møter med samtlige politiske partier for igjen å løfte NOU-en fra 2021. Formålet var å komme i forkant av en stortingsmelding om BPA, samt å spille enkeltpolitikere gode. Gjennom dialog og strategiske samtaler har vi bidratt til å skape større bevissthet om nødvendigheten av en ny BPA-lov som sikrer funksjonshemmedes selvbestemmelse og likestilling.

Til tross for at Stortinget to ganger har bedt regjeringen legge frem en stortingsmelding om BPA-ordningen, har dette ikke skjedd. Statsråd Jan Christian Vestre innkalte på kort varsel til møte om BPA i Helse- og omsorgsdepartementet, men gav ingen nye svar om regjeringens planer.

Uloba, sammen med funksjonshemmedes organisasjoner, KS, Virke og NHO, gjentok behovet for å flytte BPA ut av Helse- og omsorgstjenesteloven for å sikre reell likestilling for funksjonshemmede med assistansebehov. Vi etterlyste politisk lederskap og klare tiltak, men statsråden viste til at han ikke kunne si noe om veien videre før nærmere julen 2024. Uloba mener Stortinget nå må ta ansvar for fremdriften, og vi er glade for at samtlige partier, med unntak av regjeringspartiene, ønsker endringer i stortingsperioden 2021-2025.

4.3 Inkorporering av FN-konvensjonen for funksjonshemmedes menneskerettigheter (CRPD)

Hver eneste dag opplever funksjonshemmede diskriminering og utestengelse. I 2006 vedtok FN derfor en egen konvensjon for funksjonshemmedes rettigheter (CRPD). Norge ratifiserte CRPD i 2013, og i 2019 rettet FNs CRPD-komite skarp kritikk mot Norge. Komiteen pekte på at funksjonshemmede skal ha makt og styring i eget liv, og samme muligheter som andre til å ta egne valg.

For å sikre at BPA fungerer som et reelt likestillingsverktøy, er det derfor avgjørende å inkorporere CRPD i menneskerettsloven. CRPD fastslår funksjonshemmedes rett til selvbestemmelse, frihet og full deltakelse i samfunnet på lik linje med andre borgere. En slik inkorporering vil gi konvensjonen forrang i norsk rett og sikre at den veier tyngre enn nasjonale lover i tilfeller hvor det oppstår motstrid.

I desember 2022 nedsatte Kultur- og likestillingsdepartementet et ekspertutvalg for å utrede hvordan CRPD kan innlemmes i menneskerettsloven, samt hvilke rettslige konsekvenser ulike gjennomføringsmåter ville medføre.

Utvalget ble ledet av høyesterettsdommer Hilde Indreberg, sammen med professor i rettsvitenskap Kjetil Mujezinovic Larsen og tidligere regjeringsadvokat Sven Ole Fagernæs. Uloba var til stede da utvalget overleverte sin utredning til kultur- og likestillingsministeren 15. januar 2024, og 5. mars 2024 ble utredningen sendt på høring. Uloba leverte et grundig høringssvar som understreket behovet for å inkorporere CRPD i menneskerettsloven, flytte BPA ut av helseloverket og over til staten, og å etablere en lovfestet ordning for beslutningsstøtte.

4.4 Konesesjoner og konsesjonsarbeid

Som tilrettelegger for BPA får Uloba oppdrag fra kommunene. Vi søker konsesjon. Konesesjonene i kommunene inneholder retningslinjer for hva BPA-aktørene skal levere. Vi ser dessverre at stadig flere kommuner lyser ut konsesjoner som inneholder krav og forpliktelser som ikke er forenlige med BPA som likestillingsverktøy. Dermed ødelegges BPA. Uloba legger ned et viktig politisk påvirkningsarbeid for å få kommunene til å endre konsesjonsvilkårene, slik at de samsvarer med det likestillingsverktøyet BPA er ment å være. I 2024 ble Uloba tildelt konsesjon i alle konkurransene vi deltok i.

Noen nøkkeltall fra konsesjonsarbeidet 2024:

- Det ble utlyst 22 konkurranser om konsesjon i 2024. 50 kommuner deltok, og flere av dem samarbeidet om konkurransene.
- I fire av konkurransene leverte ikke Uloba et tilbud. Innholdet i kontrakten var i konflikt med tariffen til assistentene, og inneholdt begrensninger og krav som ikke var forenlig med frigjøringsverktøyet BPA. Dette fikk konsekvenser for kontrakten og BPA-ordningene Uloba hadde i Grenlandskommunen Porsgrunn.
- To konkurranser ble avlyst av kommunene, én av disse ble utlyst på nytt med nye vilkår.
- To av konkurransene hadde forhåndsvarsling, der alle aktørene fikk mulighet til å gi tilbakemelding i forkant av selve utlysningen. Det førte til en vesentlig forbedring av kontrakten og mer samsvar med Norsk standard for alminnelige kontraktsbestemmelser - NS 8435:2017.

4.5 Internasjonalt arbeid

I 2024 har Uloba som del av et globalt nettverk av Independent Living-organisasjoner, styrket det nordiske og internasjonale samarbeidet om Independent Living, funksjonshemmedes rettigheter og BPA. Dette har inkludert møter, delegasjonsbesøk og deltakelse i internasjonale konferanser.

Her er noen av årets hovedpunkter:

Nordisk kompetansesenter for BPA: Det aller første årsmøtet i det nordiske samarbeidet ble arrangert 6. og 7. mai, med deltagelse fra Norge, Sverige, Danmark, Finland og Island. Kompetansesenteret skal styrke den felles innsatsen for å bevare BPA som likestillingsverktøy i hele Norden, gjennom å dele erfaringer og etablere god praksis.

ENIL (European Network on Independent Living): Uloba deltar aktivt i ENILs kampanjer og arrangementer gjennom året. I september deltok en delegasjon fra Uloba i kampanjen Freedom Drive, som samler funksjonshemmede fra hele Europa i Brussel annethvert år.

Delegasjon fra Sør-Korea: I august ønsket Uloba representanter fra Korean Centers for Independent Living (KCIL) og Solidarity Against Disability Discrimination (SADD), velkommen til Independent Living-huset i Drammen. Målet med besøket var verdifull erfaringsutveksling, og besøket bekreftet at vi funksjonshemmede møter den samme diskrimineringen på tvers av landegrenser og kontinenter.

Webinar i Skottland: Politisk rådgiver Martine Eliasson presenterte Ulobas samvirkemodell under et webinar arrangert av Self Directed Support Scotland (SDSS) i november. Uloba deltok sammen med søsterorganisasjonen STIL fra Sverige.

STILs 40-årsjubileum i Stockholm: Stiftarna av Independent Living i Sverige (STIL) feiret 40 år i slutten av november 2024. Uloba og STIL har hatt et nært og godt samarbeid siden 1990-tallet. Uloba deltok i paneldiskusjon om BPA og Camp Freedom, Ulobas tidligere satsing for unge funksjonshemmede, og senere på 40-årsfesten i Stockholm.

Besøk fra Tsjekkia: Den tsjekkiske ombudsmannen Vit Alexander Schorm og hans delegasjon besøkte Independent Living-huset i Drammen i desember. Under besøket delte Uloba kunnskap om Independent Living og BPA i Norge med den tsjekkiske ombudsmannens avdelingsleder for beskyttelse av funksjonshemmedes rettigheter.

FNs internasjonale dag for funksjonshemmede: Ulobas politiske rådgiver Martine Eliasson deltok på et webinar om personlig assistanse i ulike land, arrangert av Initiative of Youth with Disabilities of Boka (I MI Boke), Montenegro. Webinaret var en del av et montenegrinsk prosjekt for å styrke selvstendige liv for funksjonshemmede, finansiert av Uloba.

Gjennom disse hendelsene har Uloba i 2024 ytterligere forankret vår rolle som en internasjonal pådriver for funksjonshemmedes likestilling og frihet til å styre egne liv. Sammen med våre samarbeidspartnere i Norden og verden for øvrig, fortsetter vi arbeidet for en mer likestilt og rettighetsbasert framtid.

4.6 Høringer

Uloba mener at vi funksjonshemmede skal kunne delta fritt på alle samfunnsområder på lik linje med resten av samfunnet. Men funksjonshemmedes stemme blir ofte glemt, og Uloba ser det derfor som vårt ansvar å være en tydelig politisk spydspiss. Vårt mål er å påvirke politiske beslutninger. Uloba deltar aktivt i politiske prosesser og gir innspill til regjeringen og Stortinget i saker som berører funksjonshemmedes menneskerettigheter og BPA. Uloba leverer også høringssvar og innspill til regjeringen, Stortinget, departementer, direktorater og utvalg.

I 2024 har Uloba blant annet gitt innspill på:

- NOU 2023:13 På høy tid – Realisering av funksjonshindredes rettigheter.
- Utredning om inkorporering av FN-konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter (CRPD) i norsk lov.
- Norges FN-rapportering på den såkalte Beijing-erklæringen om utvikling i jenter og kvinners situasjon 2020-2024 (Beijing +30).
- NOU 2024:1 Definisjon og registrering av ideelle velferdsaktører
- Uloba deltok i innspillsmøtet om inkorporeringen av CRPD i norsk lov, hos Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD), og i Helse- og omsorgsministerens innspillsmøte om BPA i Helse- og omsorgsdepartementet (HOD).

**FREEDOM
DRIVE 2024**

**RECLAIMING
OUR RIGHTS NOW!**

your recht b
rig
not

**FREEDOM
DRIVE 2024**
RECLAIMING
OUR RIGHTS NOW!

**FREEDOM
DRIVE 2024**
RECLAIMING
OUR RIGHTS NOW!

5. Politiske aktiviteter gjennom året

5.1 Den europeiske Independent Living-dagen, 5. mai

I 2024 fortsatte vi fotoprojektet «Velg livet». Prosjektet ble startet i 2023 i samarbeid med den anerkjente norske fotografen Agnete Brun, og resulterte i fire sterke fotoserier fra BPA-hverdagen i 2023. Formålet med bildene er å vise Ulobas samfunnsoppdrag og at kraften ligger i mennesket selv. Ved at funksjonshemmede selv tar ansvar og har makt og myndighet, brytes samfunnsskapt barrierer og holdninger.

På den europeiske Independent Living-dagen 5. mai, arrangerte Uloba også en stor utendørs utstilling ved Rådhusplassen i Oslo. Fotografier av fire modeller ble presentert i storformat. I løpet av den første timen hadde 1500 mennesker passert utstillingen og 150 kakestykker var utdelt.

I 2024 ble det tatt seks nye serier med flotte bilder av ansatte, medlemmer og assistenter i Uloba. Prosjektet videreføres i 2025.

5.2 Independent Living-festivalen 2024

Independent Living-festivalen er Norges største festival for funksjonshemmede. I to dager feires retten til et selvstendig liv, samtidig som det protesteres mot diskrimineringen funksjonshemmede utsettes for. Festivalen arrangeres den første helgen i juni, og i 2024 falt helgen på 7. og 8. juni.

5.2.1 Likestillingsbrølet

Seminalet Likestillingsbrølet foregår dagen før Stolthetsparaden, og ble gjennomført 7. juni på Independent Living-huset i Drammen. Temaet var behovet for en ny BPA-lov og et paradigmeskifte i synet på funksjonshemmede i samfunnet. På listen over bidragsytere sto blant andre Eli Knøsen fra Likestillings- og diskrimineringsombudet, Uloba-medlem og komiker Sebastian Tjørstad, artist Thomas Tvedt og generalsekretær Vibeke Marøy Melstrøm, samt Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon. Senere samme dag ble også «Popcorn og paroler», festivalens paroleverksted, gjennomført.

5.2.2 Stolthetsparaden

Værgudene sørget for rikelig med regn, men likevel møtte hundrevis av mennesker opp for å marsjere sammen fra Universitetsplassen og gjennom Oslos gater i Stolthetsparaden 8. juni. Stolthetsparaden 2024 ble Ulobas hittil største frigjøringsparade for funksjonshemmede. I paraden gikk politikere som Høyre-leder Erna Solberg, Oslo-ordfører Anne Lindboe (H) og statssekretær Even Aleksander Hagen (Ap), samt organisasjoner og lag, og privatpersoner.

5.2.3 Stolt natt

Independent living-festivalen ble tradisjonen tro avsluttet på Salt i Oslo. På dagtid ble MiniStolt arrangert, aktiviteter for de yngste, og den tilrettelagte båten MS Arnøy tilbød turer på Oslofjorden utover dagen. Festen Stolt natt rundet av festivalen med fullsatt sal, dyktige konferansierer og god musikk, i år fra blant andre komikere Trine Lise Olsen, Kent Børge Einseth og Kristin Torske fra Uloba og artist Paal Flaata.

Independent Living-festivalen er i stadig utvikling siden starten i 2008 og hvert år bidrar store deler av organisasjonen med smått og stort, fra start til slutt. Uloba vil fortsette å utvikle festivalen videre også i 2025.

Nøkkeltall om Independent Living-festivalen 2024:

- 130 var påmeldt til Likestillingsbrølet og nesten like mange møtte opp. Over 200 fulgte arrangementet digitalt.
- 660 mennesker og 34 forskjellige lag og foreninger deltok i Stolthetsparaden. Over 20 organisasjoner, som Handikapforbundet, Kirkens SOS, Politiet og Likestillings- og diskrimineringsombudet, deltok også.

5.3 Stolthetsprisen

Stolthetsprisen 2024 ble tildelt Jamie Bolling som gjennom mange år har vært en sterk og tydelig stemme i Independent Living-bevegelsen. Hun var administrerende direktør og selve navet i ENIL (European Network on Independent Living) gjennom mange år, og er i dag visepresident ENILs styre. Jamie Bolling er også daglig leder i svenske Independent Living Institute (ILI) og har en rekke andre verv som fremmer menneskerettigheter for funksjonshemmede.

Spesielt har Bolling bidratt til å utvikle personlig assistanse som et reelt verktøy for likestilling – det viktigste virkemiddelet for personer med assistansebehov.

Uloba tildeler Stolthetsprisen årlig til funksjonshemmede enkeltpersoner, funksjonshemmedes organisasjoner eller virksomheter av funksjonshemmede, som baserer sitt arbeid på prinsippene til den internasjonale Independent Living-bevegelsen. Tidligere mottakere av prisen inkluderer TV BRA, podkasten Hemma, Toril Heglum og Odd Volden.

5.4 Freedom Drive

I slutten av september annethvert år kommer funksjonshemmede fra hele Europa sammen i Brüssel i Belgia til Freedom Drive. Freedom Drive er det europeiske Independent Living-nettverket ENILs (European Network on Independent Living) største kampanje. Hovedparolen for årets mønstring av funksjonshemmede i Europa var «Reclaiming our rights NOW!».

I løpet av en uke arrangeres det workshops, parade, fest og konferanse, og besøk i EU-parlamentet. Deltakerne som tilhører EU-land inviteres til møter med sine respektive delegater. Selv om Norge ikke er ordinært medlem av EU, har Uloba fått mulighet til å delta i møte med Sveriges representant.

I 2024 fikk Uloba også taletid på tre av arrangementene under Freedom Drive. Beslutningsstøtterådgiver Kristin Torske deltok i workshop om beslutningsstøtte sammen med Theresia Degener, tidligere leder av CRPD-komiteen. Politisk rådgiver Martine Eliasson deltok i panelsamtale om det nordiske kompetansesenteret om BPA og påvirkningsarbeidet mot den norske regjeringen om BPA. ENIL feiret også 25-årsjubileum, og Uloba ved nestleder Stig Morten Skjæran holdt tale og overleverte gave til jubilaranten.

5.5 Skansgård-forelesningen

Skansgård-forelesningen 2024 ble gjennomført på Independent Living-huset i Drammen 17. oktober, som tidligere år. Datoen markerer Ulobas fødselsdag.

Under forelesningen i 2024 presenterte Ulobas Ihra Lill Scharning og Egil G. Skogseth funn fra rapporten «Tilstandskartleggingen 2024. Status for BPA» for politikere, journalister, forskere, funksjonshemmede og allierte. Uloba-medlem Maiken Kvåle fortalte om sin oppvekst på institusjon og hvordan livet endret seg etter at hun fikk BPA.

Simen Bondevik, funksjonshemmet politiker fra Partiet Sentrum, innledet om hvordan vi kan få politikerne til å forstå at BPA handler om likestilling. Politikerne Bård Hoksrud (FrP) og Erlend Svardal Bøe (H) deltok i en samtale om hvordan fremtidens BPA-politikk bør bli. Programmet og samtalen ble ledet av Mone Celin Skrede fra Uloba.

Om lag 70 personer deltok fysisk på Independent Living-huset. Ca. 240 fulgte sendingen på nett.

5.6 Den internasjonale FN-dagen for funksjonshemmede, 3. desember

På FNs internasjonale dag for funksjonshemmede, 3. desember, bidro Uloba til en demonstrasjon på Eidsvoll's plass foran Stortinget. Sammen med en rekke andre partier og organisasjoner og i regi av partiet Sentrum, deltok vi på arrangementet «Markering av FNs internasjonale dag for funksjonshemmede – CRPD inn i menneskerettsloven, nå!»

Vår politiske rådgiver Ihra Lill Scharning, holdt en appell som understreket Ulobas krav: å inkorporere CRPD i norsk menneskerettslov uten begrensende tolkningserklæringer. Uloba kjemper for en fremtid der funksjonshemmedes menneskerettigheter ikke er gjenstand for forhandling, men en selvfølge i et likestilt samfunn.

Uloba deltok også på Barne-, ungdoms- og familiedirektoratets (Bufdir) arrangement.

5.7 Kontraktskommuner i Uloba

A

Alstahaug, Alta, Alvdal,
Alver, Asker, Askvoll,
Askøy, Aure, Aurskog-
Høland, Austevoll,
Averøy

B

Bergen, Bjørnafjorden,
Bodø, Brønnøy, Bærum,
Bømlo, Båtsfjord

D

Drammen, Dønna

E

Eidskog, Eidsvoll,
Elverum, Enebakk, Etne,
Etneidal

F

Farsund, Fauske, Fitjar,
Flatanger, Flekkefjord,
Flå, Fredrikstad, Frogn,
Froland, Frosta

A

Giske, Gjerdrum, Gjøvik,
Gjerstad, Gjesdal, Gran,
Gloppen, Gol, Grimstad,
Grong, Grue, Grimstad

H

Hadsel, Halden, Hamar,
Hareid, Harstad, Herøy,
Haugesund, Heim, Hol,
Hole, Holmestrand,
Holtålen, Horten, Hurdal,
Hvaler, Høylandet

I

Inderøy, Indre Fosen,
Indre Østfold

J

Jevnaker

K

Karmøy, Kinn, Klepp,
Kongsberg, Kongsvinger,
Kristiansand, Kvinesdal,
Krødsherad, Kvam,
Kvinnherad, Kvæfjord,
Kvænen, Kåfjord

L

Larvik, Leka, Levanger,
Lier, Lierne, Lillesand,
Lillestrøm, Lunner,
Lyngdal, Lyngen,
Lørenskog

A

Malvik, Marker, Melhus,
Meråker, Modalen,
Modum, Molde, Moss

N

Namsos, Namsskogan,
Nannestad, Narvik, Nes,
Nesbyen, Nesodden,
Nissedal, Nittedal, Nord-
Aurdal, Nord-Fron, Nordre
Land, Nordreisa, Nore og
Uvdal, Nærøysund

A

Oppdal, Orkland, Osen,
Oslo, Osterøy, Overhalla

P

Porsgrunn

R

Rana, Randaberg, Risør,
Ringerike, Rælingen,
Røros, Råde

S

Saltdal, Sande, Sandnes,
Sandefjord, Sarpsborg,
Sauda, Selbu, Senja,
Skaun, Skien, Skjervøy,
Snåsa, Sogndal, Sola,
Sortland, Stad, Steinkjer,
Stord, Storfjord, Suldal,
Sunndal, Sunnfjord,
Sveio, Sykkylven, Sømna,
Søndre Land, Sør-Aurdal,
Sør-Odal, Stjørdal,

T

Time, Tromsø, Tysvær,
Trondheim, Tvedestrand,
Tydal, Tysnes, Tønsberg

U

Ullensaker, Ullensvang,
Ulstein

V

Vang, Vanylven, Vefsn,
Vegårshei, Verdal,
Vestby, Vestnes, Vestre
Slidre, Vestre Toten,
Vindafjord, Vinje, Volda,
Voss, Våler

A

Ørland, Ørsta, Østre
Toten, Øvre Eiker,
Øygarden, Øystre Slidre

Å

Åfjord, Ål, Ålesund,
Åmot, Årdal, Ås, Åseral

Uloba er Norges største tilrettelegger av BPA. Det var Uloba som utviklet BPA, Borgerstyrt personlig assistanse, i Norge.

Uloba er en organisasjon av, med og for funksjonshemmede. Uloba er en del av Independent Living-bevegelsen, og der heter det «Nothing about us without us».

Dette innebærer også at det er funksjonshemmede selv som vet best hva slags assistanse vi trenger for å leve slik vi vil. Uloba består av funksjonshemmede som vil leve selvstendig. Vi kjemper sammen for denne friheten.

Uloba er organisert som et ideelt samvirke, som betyr at vi eies av de samme menneskene som vi er til for: medlemmene.

Årsrapporten 2024

Redaktør: Mone Celin Skrede

Cover: Agnete Brun

Foto: Agnete Brun, Finn Ståle Felberg

Design: Birgitte Daniella Nicolaysen

Uloba – Independent Living Norge SA

Adresse: Tollbugata 114, 3041 Drammen

E-post: post@uloba.no

Telefon: 32 20 59 10

Organisasjonsnummer: 963 890 095